

Ismét visszapörgették az idő kerekét

Július 27-29. között tartották a Szentgotthárdi Történelmi Napokat. 1664-re, a török seregek fölött aratott győztes csatára emlékezve felvonulással, a csata újrajátszásával, kiállításokkal és zenés programokkal várták a közönséget a Várkertben. A programsorozat elmaradhatatlan része volt a 19. alkalommal megszervezett Csatafutás, amin osztrák és szlovén futók is elindultak. A programot a Pannon Kapu Kulturális Egyesület és a szentgotthárdi önkormányzat szervezte. *Folytatás a 3. oldalon*

Negyven éve kapott városi rangot Szentgotthárd

„Hazánk új városa Szentgotthárd” olvasható a Várkertben felállított ünnepi emelvény mögött fakuló betűkkel a háttérben. Pontosan 40 éve, 1983. augusztus 20-án Szentgotthárd nagyközséget ünnepélyes keretek között avatták várossá. Archív képeinkkel emlékezünk az eseményre, részletek a 12. oldalon.

Napközis tábor az Arany iskolában

A Szentgotthárdi Arany János Általános Iskolában július 19-től 24-ig tartott a napközis táborunk, amely során sok szép élménnyel gazdagodtak tanulóink. A változatos programon közel 80 diákunk vett részt, akiket mindennap más és más program várt.

Amellett, hogy a gyermekek sokat voltak a szabad levegőn, óriás buborékokat fújtak, vízi

részt vettek kézműves foglalkozáson is a városi gyermekkönyvtárban, a múzeumban pedig könnyed, játékos feladatokkal készültek számukra a helytörténeti és nemzetiségi múzeum munkatársai. A nagy hőségben nem maradt el a moziélmény sem, és hűsítő fürdőzésre is lehetőség volt a szentgotthárdi fürdőben.

A hét közepén Óriszentpéterre és Szalafőre kirándultak

bomba csatát vívtak, fociztak és kidobóztak, minden napra jutott különleges esemény. Így egyik nap például a Polgármesteri Hivatal épületébe látogattak el csoportjaink, mely során Szép Renáta vezette végig az épületen a diákokat és bővebben mesélt Szentgotthárd történelméről, emellett

tanulóink. Óriszentpéteren a Natura 2000 Látogatóközpontban az Őrség természeti kincseivel ismerkedtek meg dr. Jandrasits László természetvédelmi őr vezetésével. A látogatóközpontban működő kiállítást nagyon kedvelték a diákok, kíváncsian szemléltek az interaktív eszközöket

és hallgatták a szakember ismertetőjét a tájról, állatokról, növényekről. Mindezek után a pítverszeri skanzenba látogattak és bővebb információkat kaptak a népi műemlékegyüttesről. Végül egy izgalmas kincsvadászattal zárult a nap. A hét utolsó napján a kisebbek a szentgotthárdi Spartan Training Group edzőtermébe látogattak és edzettek, a nagyobbak pedig tekézték egyet a tekepályán. Az egyhetes tábor végül diszkóval zárult.

Köszönjük Szentgotthárd Város Önkormányzatának a 400 000 Ft anyagi támogatást, amelyből a szalafői kirándulás útiköltségét és a busz bérlését fedezték, valamint ezáltal a gyermekek étkezési költségei is csökkentek.

A hagyomány jövőre is folytatódik! Mindenkinnek köszönjük, aki a tábor szervezésében és megvalósításában részt vett!

Információ: Szentgotthárdi Arany János Általános Iskola

Megváltozott a zöldudvar nyitva tartása

Az STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft. értesíti a Tisztelt Lakosságot, hogy 2023. július 17-től a Szentgotthárd, Nyárfa utca végén található zöldudvar nyitvatartási ideje változott.

Kedd: 8.00-16.00

Csütörtök: 8.00-17.00

Minden hónap első és harmadik szombatján: 8.00-16.00 között nyitva van.

Részletes és aktuális információk az üzemeltető honlapján az alábbi linkre kattintva érhetők el: <https://stkh.hu/szolgaltatasaink/zoldudvarok-uzemeltetes/>
Információ: STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft.

Impresszum

A Szentgotthárdi Önkormányzat lapja. **Felelős szerkesztő:** Treiber Mária. **Felelős kiadó:** Szentgotthárd Város Önkormányzata • Szentgotthárd, Széll Kálmán tér 11. **Nyomdai előkészítés, nyomtatás:** 2A Reklámstúdió Kft., Szombathely. **Terjesztés:** Savaria Post. **E-mail:** ujtag@szenzgotthard.hu • ISSN 0238-9312

Ismét visszapörgették az idő kerekét

Folytatás az 1. oldalról

A hagyományörző csapatok az idén is a Várkertben ütötték tanyát, színes sátraikkal is megidézve melyik történelmi „alakulathoz” tartoznak, és bemutatókkal is itt szórakoztatták a közönséget. Július 28-án este tartották a jelmezes felvonulást, a szabadtéri színpadon Huszár Gábor polgármester köszöntötte a vendégeket, a katonai hagyományörzők mellett a Szentgotthárd Város Fűvészekarát és a civil szervezetek tagjait – akik közül sokan beöltözve várták az indulást. A polgármester elmondta, az első történelmi napokat és felvonulást 2003-ban tartották.

A város a környéken lezajlott török-magyar ütközetre és a keresztény csapatok győzelmének tiszteletére szervezi a programot minden nyáron. A Csatafutással 2004-től egészítették ki a rendezvényt, ennek az is érdekessége, hogy a magyar-osztrák határon átnyúlik az útvonal. A polgármester felhívta a figyelmet

arra is, hogy Szentgotthárd az idén augusztusban ünnepli alapításának 840-ik, városává avatásának 40-ik évfordulóját.

Köszöntötte a sárvári mazsorettcsoporthoz tagjait, akik most először léptek fel itt, és Fodor Pál turkológust, a professzor

az MTA tagja, és a moziban részt vett egy korábbi beszélgetésen. Beszéde végén köszönetet mondott a Szentgotthárdi Pannon Kapu Kulturális Egyesület munkatársainak a program megszervezéséért.

Csatára fel! – adta ki az induláshoz a parancsot Huszár Gábor, és puskaelőkészítés után indult a menet. A felvonulá-

son a katonai hagyományörzők, a szombathelyi Hunyadi Mátyás Fekete Serege, a siklósi Apró Paták Lovassport Egyesület Malkocs bej aszabjai, a nagyharsányi Viktor Hagyományörző Csoport tagjai, a körmendi Batthyány Bandérium tagjai (lovakkal), és a helyi Sas Tanya Hagyományörző Csoport tagjai vettek részt korhűen felöltözve, felfegyverezve. A Várkert-

lőrök után az ismert Soulwave együttes zárta a napot.

Július 29-én délután a gyerekeket is várta sokféle program, a Szent Sebestyén Ijászokor bemutatót és versenyt tartott, volt török hagyományos fegyverzeti mustra is, majd Joós Tamás: Violin király és Hanga királykisasszony című előadása varázsolta el a lurkókat.

A Csatafutás délután jelmezes felnőtt felvezetők segítségével a gyermekfutamokkal kezdődött a város központjában, a Fő futam szokás szerint

ből a körforgalomig és vissza, zeneszó kíséretében vonultak, dörögtek a fegyverek. A körforgalomnál mutatkoztak be a sárvári mazsorettok, nagy tapsot kaptak.

Induláskor a Várkertben még kevesebben voltak, az út végeztével már sokan gyülekeztek. A Culture Cuvée koncertje megalapozta a fesztiválhangulatot. A tűzzsong-

az esti órákban zajlott (erről külön cikkben számolunk be).

Az eredményhirdetés után a történelmi csatát újrajátsoztatták, a látványos küzdelmet az ellenfelek már előzetesen alaposan begyakorolták.

A Fourtissimo koncert után a Party Hungaricum diszko várta a közlelőket és távolabbról érkezett nézősereget. (t. m.)

Fotó: Kóbor Szonja

Új ügyfélfogadási rend a NAV kirendeltségén

2023. augusztus 1. és 2024. február 14. között új ügyfélfogadási rend szerint intézhetik ügyeiket a NAV Vasvármegyei Adó- és Vámigazgatóság Szentgotthárdi Kirendeltségénél (9970 Szentgotthárd, Széll Kálmán tér 11.)

A kirendeltség hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken zárva tart, szerdán 8-15.00 óra között nyitva.

Információ: Vas Vármegyei Kormányhivatal Szentgotthárdi Járási Hivatala

Látványos Csatafutás, újabb versenyszámokkal

A Szentgotthárdi Történelmi Napok keretében immár a 19. Csatafutást tartották július 29-én, több új versenyszámot is beillesztettek. Valamennyi futam a Nagyboldogasszony templom előtti barokk kaputól indult, és itt volt a célba érkezés is, a szurkoló közönség lelkes buzdítása mellett. A chipes időmérést minden futamban a RaceResult Austria biztosította kifogástalanul, Kozma Gábor testnevelő tanár vezette és kommentálta végig a sportprogramot.

A rendezvény a gyerekfutamokkal kezdődött, először az óvodásokkal, majd 7 korcsoportban a többiekkel. Az esetleges lökdösődések, összeütközések elkerülésére két állatjelmezbe (tigris és szamár) öltözött felnőtt szalaggal vezette a gyerekeket a barokk kaputól kb. 15 méteren keresztül lassú tempóban, innen már szabadon és biztonságosan futhattak.

A szentgotthárdiak közül a különböző korcsoportokban dobogós helyezést értek el: Sipos Anna, Vadász Doroti, Szigeti Zente, Musits Irina, Musits Lèna, Tóth Szonja, Németh Dávid, Vadász Dávid,

Gothárd Általános Iskolából bár kevesebb tanuló indult (16), de eredményesebben szerepeltek. Az Arany János Általános Iskola viszont több diákot (23) mozgósított. Itt ki kell emelni Bálint Zsuzsa pedagógus szerepét, aki 10 tanulót nevezett a versenyre.

Az 1664 méteres hobbifutamot ezúttal a Várkertben kijelölt I körös murvás útvonalon, szép környezetben tartották. A női mezőnyben harmadik lett Gaál Léna, a férfiak között Külvári Norbert.

lövessel indította. A sokszoros győztes és pályacsúcs tartó szentgotthárdi Koszár Zsolt sérülés miatt sajnos nem indult. Az útvonal mentén a határszakasznál és fent a mogersdorfi keresztnél frissítőállomás enyhítette a szomjúságot. A férfiak abszolút versenyében kettős szentgotthárdi győzelem született, 1. Karsai Márton, 2. Somogyi Gábor (Lapi). A nőknél Vásárhelyi Éva (Körmend) szakította át elsőként a jelképes célszalagot. Dobogós helyezést értek el korcsoportjaikban a nőknél Varga Rebeka Sára, Bornemissza Anita, Kern Dóra, Dominics Linda és Pajor Petra, a férfiaknál Borbély Attila és Kovács Balázs.

A befutás után gyümölcs, pékáru, sütemény, izotóniás ital várt a versenyzőkre, később gulyásleves is fogyaszthattak.

Az 53 szentgotthárdi résztvevő mellett szép számmal érkeztek Szombathelyről (25),

Zalaegerszegről (8), Rábahídvégről (7), Magyarlacról (7), Körmendről (6), de még Budapestről és Ajkáról is jött 3-3 futó, 6 futó valamennyi Csatafutáson részt vett, közülük 4 szentgotthárdi: id. Borbély Sándor, Dancsecs András, Karsai Márton és Woki Zoltán.

Az eredményhirdetésen a díjakat Huszár Gábor polgármester és Kálovics Anikó, korábbi kiváló futó, négyszeres olimpikon adta át. Számos különdíj

is gazdára talált, pl. a legmeszebberről érkezett futó (egy család Dunakesziről), vagy a legnépesebb család, a szülők mellett három gyermekük is futott. Minden futamban indultak külföldiek is, a legtöbben Ausztriából (14), közülük 4-en Grazból érkeztek, de volt egy német és egy szlovén sportoló is.

A rendezvény a szentgotthárdi szponzorok jóvoltából értékes nyereménytárgyak sorsolásával zárult abban a reményben és végszóval, hogy a jubileumi 20. Csatafutásra jövőre is visszatérnek.

A szervezők köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik bármivel szponzorálták, támogatták a futóversenyt, továbbá akik részt vettek az előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában.

A részletes eredménylisták az időmérő honlapján, a versenyről készült fotók, videó- és drónfelvételek a „Csatafutás Schlachtlauf” facebook oldalon megtekinthetők.

Woki Zoltán

Csatafutás főszervező
Fotó: Szily Csaba, Woki Edina

Gaál Léna, Karsai Liza, Monek Csenge, Tóth Kinga és Fekete Ádám. A legeredményesebb és legtöbb tanulót mozgósító szentgotthárdi iskola részére kiírt 100.000 Ft-os különdíjat megosztva a Szent Gotthárd Általános Iskola és az Arany János Iskola nyerte. A Szent

Először volt Nordic Walking verseny, szintén a Várkertben, az ő távjuk 2 kör volt (3.328m). Harmadik helyen ért célba Bauer Arnold.

Az osztrák határon átvezető 9,5 km-es főfutamot egy középkori ruhába öltözött hagyományörző karabélyos

Pályázat segítségével bővítették a bölcsődét

Szentgotthárd Város Önkormányzata 2019-ben nyújtott be pályázatot a Tótágas Bölcsőde férőhely-bővítésére. Az uniós alapból, a központi költségvetésből és az önkormányzat finanszírozásában valósult meg a bölcsődei fejlesztés.

A TOP-1.4.1-19-VSI-2019-00012 számú projekt az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból 2020-ban 153,9 millió forint értékű vissza nem térítendő támogatást kapott, majd 2021-ben

ezt újabb 45,6 millió forintos többlettel egészítették ki, amit a szentgotthárdi önkormányzat még 1,4 millió forintos önerős támogatással megtoldott.

A szakmai szempontok figyelembevételével az új csoportszobát a korábbi tornaszoba bővítésével és felújításával alakították ki. A helyiség mérete így körülbelül 50 négyzetméter lett, ami 12 új férőhelyet jelent a bölcsődének. Az új tornaszoba kialakítása hozzáépítéssel, az épület nyugati irányú, az eddigi szerkezetet követő, láncszerű bővítésével vált lehetővé. A 80,46

négyzetméteres bővítésben tornaszoba, játéktároló, sószoza, takarítószer-tároló kapott helyet, a meglévő helyiség átalakításával pedig elkészült egy gyermekmosdó és egy közlekedőfolyosó is (az akadálymentes bejáratot és mosdót már korábban kiépítették).

Az új mozgásfejlesztő szobát az épület nyugati oldalának bővítésével tudták létrehozni. A mozgásfejlesztéshez megfelelő eszközöket, berendezési tárgyakat és udvari játékokat is beszerettek. Gyermek WC-t

és kézmosót is kialakítottak egy korábbi tárolóhelyiségből – a játszóudvari bejáratnál – a játék közbeni tisztálkodás megkönnyítésére.

A fejlesztés része volt a baba-mama szoba kialakítása, a tárolószekrények felújítása, redőnyök felszerelése a csoportszobákhoz, a belső park játszóudvar, kert bővítése, biztonságosabbá tétele, az udvari csapadékvíz elvezetése és 14 új parkolóhely kialakítása a bölcsőde főbejáratánál.

Információ: Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal

Treiber Tamásné kapta idén a „Szentgotthárd Közszolgálatért Díjat”

Huszár Gábortól, Szentgotthárd város polgármesterétől a köztisztviselői nap keretében vehette át a kitüntetést a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetési ügyintézője, Treiber Tamásné.

Treiber Tamásné a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetési ügyintézője az iskolai pénzügyi feladatellátásnak a még önkormányzati fenntartású iskoláktól a polgármesteri hivatalba történt áttétele óta. Treiber Tamásné a gyors- és gépíró, majd képesített könyvelő szakképesítés megszerzését követően rövid ideig a Magyar Selyemipari Vállalat

adminisztrátora volt, 1998 óta pedig a közszférában dolgozik. A Felsőszölnöki Általános Iskola iskolatitkári

Labritz Béla, Treiber Tamásné, Huszár Gábor

teendőit látta el, közben folyamatosan képezte magát. Felnőttoktatás keretében mérlegképes könyvelői és számítógép-kezelői szakké-

pesítést szerzett. Az Arany János Általános Iskola gazdasági igazgatója volt az átszervezésig. Hivatali munkája

gyors, pontos és megbízható. A feladatokat csendben, lelkiismeretesen, alaposan és körültekintően végzi el. Az új feladatokat hamar átlátja,

gyorsan megtanulja, és nagy alázattal végzi.

A közigazgatásban időlegesen adódó feladatok, mint a választások vagy a népszámlálás sokszor bonyolult pénzügyi vezetői feladatait is ő látja el évek óta az ellenőrző szervek által is elismerten és kiváló színvonalon. Munkatársait szükség esetén segíti, munkatársai a közvetlen munkával kapcsolatos kérdésekben is, de egyéb ügyekben is hallgatnak rá, kedvelik. Nagyon fontos Kolléganő a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal pénzügyi szervezetében. Munkájának méltó elismerése e díj.

Információ: Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal

1983 – Város született: Város a sportért – sport a városért

A Közösen Szentgotthárdért Egyesület és a Szentgotthárdi Honismereti Klub hatrészes beszélgetéssorozatot kezdeményezett Szentgotthárd várossá válásáról. Május 23-án a Pável Ágoston Múzeumban „Város a sportért – sport a városért” címmel Ágoston Gábor és Czuk Alajos tartott előadást, kérdezőjük Frank Róza volt.

Ágoston Gábor 1960-63 között a Járási Testnevelési és Sporttanács adminisztrátora volt (Mikos József vezetése mellett), 1983-85 között pedig sportfelügyelőként tevékenykedett. 1985-től Czuk Alajos vette át tőle a stafétabotot, aki 1991-ig volt Szentgotthárd sportfelügyelője, korábban sportolt és szakosztályelnök is volt. Frank Róza elmondta, Czuk Alajos sok éve gyűjti a város sportéletéhez az információkat, hamarosan megjelenik a könyve is. Előjáróban megtudhattuk, hogy a sportfelügyelők feladata volt az éves sportesemények összeállítása, szervezése, és minden év végén a beszámoló elkészítése is (a járás falvainak sportéletéért is feleltek).

Czuk Alajos rövid áttekintést adott Szentgotthárd sportéletének kezdetétől (könyvében az 1886-tól 2021-ig tartó időt dolgozzák fel, szerkesztője Frank Róza). Az ipari fejlődés és a gimnázium létrejötte is segítette a szervezett sportélet megjelenését a településen. A Rába közelsége okán az úszás, korcsolyázás révén hozták létre a Korcsolya Egyletet, majd 1896-ban a Szentgotthárdi Kerékpár Egyletet (40 tagja volt). 1902-ben a Torna Egyletnek már futball, úszó és korcsolya szakosztálya is volt. 1912-ben játszották az első focimérkőzést, a vasút és Lapincs közötti területen (amely akkor disznólegelő volt). A világháborúk nem kedveztek a sportnak sem. A mostani focipálya elődje a Zsida patak mellett volt, 1938-ban épült a pálya, öltöző nem

volt hozzá. 1945 után az üzemek tartottak fenn sportegyesületeket, a Vasast a Kaszagyár, a Textilest a Selyemgyár, önálló infrastruktúrájuk azonban nem volt. A futballpályához az első öltözőt 1957-ben építették.

Ágoston Gábor elmondta, 1966-ban a Szentgotthárdi Textiles SE három szakasz-

tályt működtetett, volt női kézilabda, teke és sakk. A Selyemgyár akkori főmérnöke, Reiber Károly és Herczeg János főmester sokat tett azért, hogy a kézilabdás dolgozók edzeni és játszani tudjanak. A kézilabdás lányok a mai Arany János iskola salakos, aszfaltos pályáján játszottak és edzettek. A határok nyitottabbá válásával 1972-ben már módjuk volt nemzetközi mérkőzést játszani, elsőként a muraszombati Mura Ruhagyár játékosait fogadták a gimnázium pályáján. Ausztriába készülve a sakkcsapat tagjai ébresztőláncot alkottak, nehogy valaki lekéssen a korai vonatindulásról. Reggelente játszottak, mert a határátlépés miatt időben vissza kellett érniük. A tekepálya a Zöldfa vendéglő udvarán volt,

akkor még kézzel állították a bábukat.

1979 őszén a két szentgotthárdi sportegyesületet összevonták, Szentgotthárdi Munkás Sportegyesület néven működött tovább.

A várossá válás előkészítésekor a sport is fejlesztendő volt, 800 perc a 800 éves Szentgotthárdért mozgalom indult, ebből az összefogásból korszerűsítették az öltözőt, és edzőpálya is épült a sportpályán, és a négysávos automata tekepálya és a büfé is itt kapott helyet. Az akkori tanácsel-

seny, amin 1700-an indultak!) A városhoz csatolt falvakban (ma városrészek) is fejlesztették a focipályákat, öltözőket építettek.

Czuk Alajos kitért arra is, hogy a várossá válás után nagyszerű eredmények születtek, a focicsapat feljutott az NB III-ba, majd az NB II-be, a férfi és női kézilabdások helyt álltak a megyei bajnokságban majd az NB II-ben is. Továbbá a sakkozók a megyeiből az NB II-be, majd az NB I/B osztályba kerültek. Kiemelkedő eredményeket értek el a férfi tekések is, akik a megyeiből, az NB II-be, NB I-be, valamint a legmagasabb osztályba, a Szuper Ligába is eljutottak. A város sportkonceptiót dolgozott ki, költségvetésébe százalékosan beépítették a sporttámogatásokat, és Sport Alapot is létrehozta, az utánpótlás, nevelés is beindult. Szentgotthárd igazi sportvárossá vált, országosan és a világban is nagyszerű eredményeket felmutató sportolói is voltak (Gécsek Tibor, Pars Krisztián). A diáksport lendületes fejlesztését Hrabovszky Dezső és Soós Margit testnevelő tanár nagyban segítette, sportünnepélyekkel, utcai futóversenyekkel mozgatták meg az ifjúságot. Az iskolákban dolgozó testnevelő tanárok komoly szerepet vállaltak a sport népszerűsítésében is.

Avárosi sportpályán a tekepálya fejlesztése és az új sportkomplexum átadása újabb fejezetet nyitott. A sportélet összefogását sportreferensek segítették, a közelmúltban Kozma Gábor, Császár Tamás, Dömötör Tamás, Tóth Levente és Gaál Ákos dolgozott ezen a szakterületen. (Czuk Alajos könyvét augusztus 18-án mutatják be.)

(t. m.)

Fotó: M. P.

Stellantis Elektrifikációs Napok 2023

Az autógyártás nem kerülheti el a technológiai váltást. Emiatt világszerte a Stellantis gyáraiban elektrifikációs hetet tartottak, ahol az elektromos autókkal, az autógyártás jövőjének irányaival is megismerkedhettek a gyári dolgozók.

A Stellantis cégcsoporthoz tartozó szentgotthárdi motorgyár jelenleg ugyan kizárólag belsőégésű benzinmotorokat gyárt, de nem zárkózik el a jövőbemutató elektromos meghajtással kapcsolatos ismeretek elsajátításától sem. A gyár csatlakozott a vállalatcsoport által meghirdetett „Stellantis Elektrifikációs Napok 2023” elnevezésű rendezvénysorozathoz, amelynek célja az új technológiák népszerűsítése és megismertetése a munkavállalókkal, rajtuk keresztül pedig családtagjaikkal.

A június harmadik hetén szervezett Stellantis Elektrifikációs Napok 2023 jegyében és céljával összhangban a munkatársak a következő rendezvényeken és szakmai előadásokon vehettek részt.

tive-től a vállalat fejlesztési vezetője, Pongrácz Gábor tartott előadást a technológiára vonatkozó fejlesztések vár-

a hallgatóságot, de volt olyan előadás is, amelyen a cég egyik munkatársa osztotta meg tapasztalatait az elektromos autó mindennapos használatával kapcsolatban.

A fajsúlyos szakmai témák mellett a szórakozásra is jutott idő. A résztvevők kvízzjáték

be alkotásaikat „A jövő elektromos autója” témában.

Az eseménysorozaton több mint ötszáz dolgozó vett részt, sokan több programra is bejelentkeztek.

A tavaly működésének harmincadik évfordulóját ünneplő szentgotthárdi mo-

ható kihívásairól. Dr. Hanula Barna, a győri Széchenyi István Egyetem docense, a

keretében mérhették össze tudásukat a vállalatcsoport CO₂ csökkentési stratégiájá-

torgyár hamarosan elkezd a háromhengeres turbó benzinmotorok harmadik

A csoporthoz tartozó Opel és Peugeot márkák generálimportőreinek segítségével tesztvezetés keretében lehetett kipróbálni az elektromos és a plug-in hibrid meghajtású modelleket. A Stellantis által felvásárolt hazai, mesterséges intelligencián alapuló, automatizált vezetési technológiát fejlesztő aiMo-

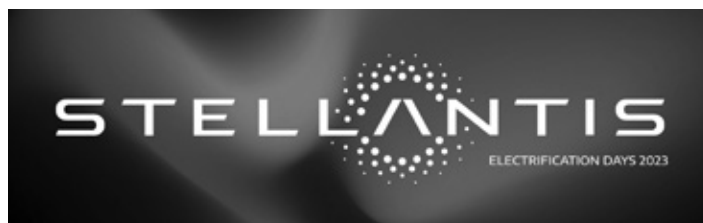
Járműmérnöki Kar dékánja a fenntarthatóság, az elektromobilitás és a CO₂ kibocsátás témakörébe avatta be

nek ismeretéről; a családtagok gyárlátogatásra is elmehettek, a legkisebbek gyermekrajz-pályázaton mutathatták

generációjának gyártását, ami újabb állomását jelenti a károsanyag-kibocsátás csökkentésének. Úgyszintén zajlanak az előkészületei egy teljesen új, négyhengeres turbómotor gyártásának, amellyel a szentgotthárdi üzem a cégcsoport egyik legfontosabb európai motorgyárává fog fejlődni.

Kaszás Zoltán

Tízéves a szentgotthárdi Arany Kezek Alkotócsoport

A hagyományok őrzése és az értékteremtés is célja a Szentgotthárdi Nyugdíjas Egyesület keretein belül 10 éve működő Arany Kezek Alkotócsoportnak. Változatos kézimunkáikkal – hímzés, kötés, horgolás, mandalarajzolás, papírvirág-készítés, festés, gyöngy – szalvéta, vagy gobelinkép alkotás – Szentgotthárdon és a megyében több helyen is bemutatkoztak. Korhú jelmezekkel a történelmi napok felvonulását is segítik.

az Alkotócsoport első kiállítására, a Színház aulájában, ahol 15 tagunk munkáit láthatták. Közben a hímzett terítők és párnák mellett folyamatosan készítették a csoport tagjai gipszkeretes és hajtogatós

emeleti termében került sor a megyei kézműves kiállításra, amelyre teljes gőzzel készüldtünk. 14 tagunk 49 alkotása: hímzett asztalterítők, futók, gobelin- és szalvéta- és gyöngyképek, valamint díszdobozaink nagy tetszést arattak a látogatók körében.

A pandémia időszaka alatt mindenki otthonában szorgoskodott, a kiadott anyagok alapján kedvüknek és érdeklődési körüknek megfelelő alkotásokon dolgoztak, majd 2021 őszén a vírusveszély némi csökkenésével bemutattuk egymásnak az otthon készült munkákat.

Ezt követően közösen kitűzőket készítettünk a Békefi Antal Népdalkör karácsonyi szereplésére, az egyesület klubkarácsonyára pedig látványos színpadi díszlettel és piros-fehér karácsonyfadíszekkel járultunk hozzá az est sikeréhez.

Napjainkban csoportunk létszáma 18 fő, nemcsak a hagyományos kézimunka népszerűsítésére törekszünk, hanem folyamatosan nyitottak vagyunk az újra. A nyári hónapok kivételével havonta tartjuk összejöveteleinket a Civil Fórum irodájában. Nem tartjuk fontosnak, hogy minden foglalkozáson minden tagunk részt vegyen. Mindig azok jönnek el, akik végeznek egy-egy alkotással, vagy éppen egy új technikát mutatnak be, vagy szeretnének elsajátítani társaiktól.

Kovácsné Herczeg Katalin

(az Arany kezek Alkotócsoport vezetője)

Fotó: Pint Ferenc

Az Arany Kezek Alkotócsoport a Színházban

A Szentgotthárdi Nyugdíjas Egyesület keretén belül már az 1980-as és 90-es években is jól működött egy kézimunka szakkör. A kézimunkázni szerető asszonyok a Városi Gondozási Központ társalgójában találkoztak rendszeresen, Savanyó Miklósné intézményvezető jóvoltából. Kötöttek, horgoltak, hímeztek. Munkájukat a Gondozási Központ dolgozói is segítették, ami még kellemesebbé tette ezeket a jó hangulatú összejöveteleket. Meg kell említenem Herczeg Zoltánné Klárit, volt munkatársamat, aki a gobelinvarrás rejtelmeibe is beavatta az érdeklődőket. Személyes emlékeim is vannak ezzel kapcsolatban, mivel nyugdíjazásom előtt a Gondozási Központ volt a munkahelyem. Az asszonyok elkészült munkáiból több kiállítás is megvalósulhatott a Gondozási Központban, az Idősek Hetéhez kapcsolódva. Az ezredfordulót követően

valahogy elmaradtak ezek az összejövetelek, így a kézimunka szakkör megszűnt.

Tíz évvel ezelőtt viszont az időközben egyesületté váló klub elnöke, Bauer Károly szorgalmazta a csoport újjáalakulását, így az ő kezdeményezésére az egyesület titkára felhívással fordult a Szentgotthárdi Nyugdíjas Egyesület tagságához, és kérte, hogy aki kedvet érez a kézimunkázáshoz, vagy egyéb kreatív kézműves munkához, az jöjjön el az első összejövetelre. Így történt, hogy ha csekély létszámmal is, de Pálláné Király Mária vezetésével megalakult az Arany Kezek Alkotócsoport, mely a kézimunkázás mellett már egyéb feladatokat is vállalt.

Így például a 2014-es Városi Történelmi Napokra, a Szentgotthárdi csata 350. évfordulójára korhú jelmezeket készített 18 fő részére a városi felvonuláshoz. 2015-ben volt

szalvétaképeket, farsangi maszkarákat, jelmezeket, színpadi díszleteket, vagy éppen karácsonyfadíszeket.

Pálláné Király Máriától 2016-tól Kovács Antalné vette át a csoport irányítását. 2016 tavaszán Szombathelyen 13 tagunk mutathatta be alkotásait az MMIK-ban, ősszel pedig az Opel nyílt napi rendezvényén kézműves foglalkozást tartottunk a gyerekek számára, és ez folytatódott 2017-ben is, amikor átvettem a csoport vezetését.

A megyei kézműves kiállításán 2017-ben Szombathelyen a Berzsényi Dániel Könyvtárban 39 tárgyat mutattunk be. Tagjaink számára a 2018-as esztendő rendkívül nagy jelentőséggel bírt, ugyanis legfrissebb alkotásainkból nagyszabású kiállítást szerveztünk az egyesület 50 éves jubileumára a Színház aulájában. 2019-ben Szombathelyen a Berzsényi Dániel Könyvtár

Dr. Fodor Pál,
Gerebics Sándor,
Hrabovszky-Orth Katinka

Szigetvár és Zrínyi Miklós küzdelme dokumentumfilmen

A régi fény ragyogjon Szigetvár 1556 címmel 2018-ban elkészült dokumentum-játékfilm részletét mutatták be július 27-én a Szentgotthárdi Történelmi Napok előestéjén a Csákányi László Filmszínházban. Vetítés után Hrabovszky-Orth Katinka, a Pannon Kapu Kulturális Egyesület elnöke beszélgetett dr. Fodor Pál történész-turkológussal és Gerebics Sándor filmrendező-producerrel.

A vetítés előtt Huszár Gábor köszöntötte a korábbi évekről ismert vendégeket és a közönséget, külön megköszönte a mozi munkatársainak, amiért nyári szabadságuk ellenére erre az alkalomra kinyitottak.

Szigetvár ostromának történetét dolgozza fel a film, ennek 50 perces rövidített változatát láthatta a közönség. A tragikus kimenetelű török-magyar küzdelmet és annak hátterét világítják meg öt neves szakértő és kutató közreműködésével, a filmben csak amatőr szereplők vannak.

Gerebics Sándor rendező arra a kérdésre, miért éppen ezt a korszakot választotta, elmondta, sokat hallotta a szöveget, hogy kirohant, mint Zrínyi a várból, érdekelte a történet, ami mögötte van. A korhű tömegjelenetekhez sok szereplő kellett, magyarországi hagyományörző egyesületekkel dolgoztak, így sikerült 500 embert mozgatni. Pár nap alatt forgatták a jeleneteket Szigetváron. Magyarországon ritkán készülnek monumentális történelmi filmek,

s ráadásul olyanok, amelyek a mai legfrissebb kutatásokat is tükrözik.

Dr. Fodor Pál történész megerősítette a rendező véleményét, és kiegészítette azzal, hogy társadalmi igény lenne rá, de szomorú, hogy sokszor csapnivaló történelmi filmek születnek.

Hrabovszky-Orth Katinka kérdésére, hogy lát-e párhuzamot az adott kor történelme és a mai történelem között, hosszabb fejtegetésbe kezdett. Abban a korszakban is az volt a kérdés, hogy megmaradunk-e, meg tudjuk-e őrizni identitásunkat és szuverenitásunkat, vagy betagozódunk valamilyen nagy birodalomba. Nem tudott elnyelni bennünket sem a török, sem a Habsburg birodalom. Végtelen ragaszkodásunk szülőföldünkhöz, magyarságunkhoz, életmódunkhoz és keresztény hitünkhöz adhatott erőt ahhoz is, hogy a mohácsi vészt, a törökök szüntelen támadását mégiscsak túléljük. Az ország szétszakítottasága azonban nyomon követhető, volt, amikor fél Magyarország török uralom

alá került. A nyugati hatalmak támogatták a magyarokat. Zrínyi Miklós és csapata hőiesen védte Szigetvárt – azt is mondhatjuk, hogy magát, családját (13 gyermeke volt!), országát, a kereszténységet és átvitt értelemben még a Habsburgokat is mentette –, de az adott helyzetben nem kapott segítséget. A nyugatiak attól is tartottak, hogy Bécs ellen fordul a hatalmas oszmán sereg. Végül, utolsó erejüket megfeszítve, hősi küzdelemben haltak meg a szigetvári várvédők. (A film egyik torokszorító jelenete, ahogy Zrínyi Miklós a végre készül, és védőpáncélzat nélkül indul a halálba. a szerk.) 1556 a bizánci, az oszmán és a latin kultúra küzdelme is volt. A történelemben nincs olyan, hogy mi lett volna, ha...

de a törökök olasz földön is hódítottak... mi lett volna, ha elérik Rómát, mi lett volna, ha beveszik?

A mai korban élőknek talán azt kellene megtanulniuk a 16. századi történelemből, hogy ha egyedül vagyunk, nem tudjuk megoldani a problémáinkat, vagyis szövetség nélkül nem megy.

Gerebics Sándor elmondta, a filmet mindenütt jól fogadták – Zágrábban is vetítették, a horvátok szintén magukénak tartják a főhőst – éppúgy, mint Szabadkán és Los Angelesben. Amerikában háromszor is bemutatták, és a közönség utána még másfél órás beszélgetésen is érdeklődött a magyar történelem iránt.

(t. m.)

Fotó: Pint Ferenc

Ökoiskola címátadó ünnepség

A Szent Gotthárd Általános Iskola pedagógusai és diákjai a fenntarthatóságra nevelés és teremtésvédelem területén végzett tevékenységükért második alkalommal nyerték el az Ökoiskola címet.

Június 9-én, az ELTE Lágymányosi Campusán tartott ünnepségen, 91 újra pályázó ökoiskola képviselőjével együtt Kocsisné Takács Éva, iskolánk ökoiskolai koordinátora vette át az oklevelet.

Információ: Szent Gotthárd
Általános Iskola

A Pável Ágoston Múzeumot is meglátogatták

Többnapos tanulmányút keretében az Országos Szlovén Önkormányzat és a Szlovén Szószólói Kabinet meghívására vendégeskedtek a Rába-vidéken az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei, az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága tagjai, valamint szakértő munkatársaik. Jú-

nius 7-én meglátogatták a szentgotthárdi Pável Ágoston Múzeumot. Horváth Tiborné igazgató köszöntését követően Gáspárné Mayer Margit a szlovén tárlatot, Károly Andrea pedig a helytörténeti kiállításokat mutatta be a csoportnak.

Információ:
Pável Ágoston Múzeum

Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjat kapott a kórus

A kulturális sokszínűség, párbeszéd és fejlődés világnapja alkalmából a nemzetiségi közművelődés és kultúra területén végzett kimagasló munkájuk elismeréseként a magyarországi nemzetiségi közösségek jelöltjeinek Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára és dr. Fürjes Zoltán helyettes államtitkár urak adták át Budapesten a Bolgár Művelődési Központban a 2023. évi Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjakat.

A magyarországi nemzetiségek kultúrájáért végzett tevékenységek szakmai elismerésében 13 személy, illetve szervezet részesült.

A magyarországi szlovénség kitüntetettje: a Magyarországi Szlovének Szövetsége Szentgotthárdi Kamarakórusa.

Információ: Magyarországi Szlovének Szövetsége

SZET Szentgotthárdi Kft.

Telephelyünkön garázsok, irodák, raktárak bérbe adók!

Halottbeszállítás

24 órás ügyelet:

06-30/2827-684

06-30/819-0856

Szentgotthárd, Hunyadi út 42.

Ügyfélszolgálati iroda: 06-94/380-052

Ügyfélszolgálati idő:

munkanapokon 8.30-14.30

Lakásfelújítás,
épületkarbantartás.

Nyílászárócsere,
festés.

Villanszerelés,
külső-belső burkolás.

Kapubejárók
készítése, kertépítés.

Takarítás.

Park és közterületek
gondozása,
szállítási munkák elvégzése.

Tel.: 06-94/553-023

Szentgotthárd

Széli K. tér 11.

Tel.: 00-36-94-553-023

E-mail:

info@szetszentgotthard.hu

www.szet-kft.hu

Göntér Endre alkotásaiból nyílt tárlat

Göntér Endre: Pannon Föld – Terra Pannon „Hálaadás, Béke” című alkotásaiból nyitottak kiállítást július 31-én, Szentgotthárdon, a Templomgalériában. A Muraszombaton élő festőművész már többször részt vett a Szentgotthárdi Nemzetközi Művésztelepen.

A három helyiségből álló Templomgaléria a legújabb kiállítótér a városban. A július végétől rendezett Nemzetközi Művésztelep alkotói közül ezúttal Göntér Endre szlovéniai művész munkáit mutatják be.

Huszár Gábor polgármester köszöntötte a vendégeket, köztük Révész Máriuszt, a Miniszterelnökség aktív Magyarországért felelős államtitkárát, aki a családi Rába-túra közben szakított időt a kulturális alkalomra. A galéria avatásán jelen volt Kissné Köles Erika, a szlovén nemzetiség parlamenti szószólója és Metka Lajnšček, a Szlovén Köztársaság szentgotthárdi főkonzulja, aki éppen négyéves megbízatása utolsó napját töltötte, július végével ugyanis elkészült a konzulátustól. – Az, hogy a Szentgotthárdi Nemzetközi

Művésztelep nyitányaként kiállítást szervezzünk, Csuta György ötlete volt. Első alka-

lommal – vagyis tavaly – ő hozta el munkáit hozzánk, kiállítását a Színház aulájában rendeztük be. Most új a helyszín, de a kiállító, Göntér Endre festőművész régi ismerős, barát, hiszen két évtizede

szinte az összes művésztelepre eljött Szentgotthárdra, így van ez most is – kezdte beszédét Huszár Gábor, majd hozzátette: – A Templomgalériában 2014-ben, a Szerelmek Fesztiválján már volt egy kiállítás: Fodor-Lengyel Zoltán magyar származású, Spanyol-

de az igazi megnyitó most van. Huszár Gábor köszönetet mondott Leiner Tibornak, Virányi Baláznak és Vadász Józsefnek, a kiállítótér kialakításában ők voltak a polgármester segítségére az elmúlt hetekben. A Pannon Kapu Kulturális Egyesület munkatársai, élükön Hrabovszky-Orth Katinkával, is sokat tettek azért, hogy ma itt lehessünk. Az önkormányzat saját erőből alakította ki az igazán impozáns kiállítótérrel, amely éppen passzol Göntér Endre munkáihoz. A festőművész alkotásai a koronavírus-járvány három éve alatt készültek. Szinte tapintható a képeken annak az időszaknak minden feszültsége, minden bánata, vagy – ahogyan a polgármester fogalmazott – „érezhető az ember léleknélkülisége”. Végül Gerics Ferenc, a nemzetközi művésztelep szakmai vezetője méltatta a kiállítást és az impozáns kiállítótérrel.

(t. m.)

Fotó: Papp György

Beszéljünk a születésről

A Rendelőintézet Szentgotthárd bázisán működő Egészségfejlesztési Iroda (EFI), valamint a Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum együttműködésével valósultak meg azok a programok, melyeknek központi témája a várandósság és a születés volt.

A „Beszéljünk a születésről” programsorozat első előadásaként Körösi Krisztina mentálhigiénés szakember „Boldogság és buktatók a családvállalás útján” témát járta körül a hallgatóság bevonásával. Másodikként dr. Német Levente szülész-nőgyógyász szakorvos „Egészséges nő, egészséges terheség” felvetéssel az életmód és a meddőség kapcsolatáról osztott meg érdekes tudnivalókat. Az előadásról rész-

letesen az alábbi linken olvashatnak: <https://www.vaol.hu/helyi-kozelet/2023/05/egeszseges-no-egeszseges-terhesseg-dr-nemet-levente-barna-tartott-eloadast-szentgotthardon>. Harmadik alkalommal Tassné Kovács Diána (EFI) dietetikus a „Táplálkozás és inzulinrezisztencia” kérdést és a megelőzés lehetőségeit taglalta, míg Horváth Luca védőnő „Az anyatejes táplálás jelentősége” címmel tartott előadást.

Ez alkalommal Kenéz Eszter (EFI) gyógytornász által e témában összeállított tájékoztató anyag is elérhető volt a megjelentek számára.

Az EFI egyéb programjairól tájékozódhatnak: Egészségfejlesztési Iroda Facebook oldalán – www.efi.rendelointezetsztg.hu honlapon

Nevezetes szentgotthárdi évfordulók augusztusban

275 éve, 1748. aug. 14-én tették le barokk templomunk alapkövét. A homlokzaton olvasható felirat szerint az épület már 1760-ban állt, 1764-től pedig – miután Alberik Fritz apát megáldotta – miséztek benne. 1779-ben szentelte fel Szily János, szombathelyi megyés püspök.

135 éve, 1888. aug. 3-án elhunyt dr. Kolossa Ferenc (sz. 1832. 09. 06.) köz- és váltóügyvéd, a szentgotthárdi Önkéntes Tűzoltó Egylet alapítója és elnöke. Az Egylet 1872-ben, a szombathelyivel egy időben alakult meg. Ő alapította a helyi gazdasági egyesületet is, a Takarékpénztár munkáját jogtanácsosként, majd igazgatóként irányította. Sírja a régi temetőnkben van.

120 éve, 1903. aug. 29-én dr. Vargha Gábor alapítványt hozott létre 700 korona értékben, a gimnázium jó magaviseletű, szegény sorsú, jól tanuló diákjai támogatására. Vargha Gáborék ebben az évben veszítették el 2 és fél éves kislányukat, Tivadart. Az alapítványra emlékeztet a gimnázium bejáratánál a 2013-ban elhelyezett márványtábla, amely Kollár Csaba adománya.

115 éve, 1908. aug. 1-jén Postaügynökség nyílt Rábatótfaluban. Bárhova szóló levél feladását; belföldre, Ausztriába és Németországba értékhatárral pénz és csomagok küldését, ill. fogadását, postatakarék ügyleteket intéztek. A szentgotthárdi postához tartoztak.

100 éve, 1923. aug. 26-án avatták fel Rábatótfaluban az I. világháborús emlékművet 21 fő hősi halottjuk emlékére. Alkotónak az országosan ismert szobrászt, Kallós Edét kérték föl. A szobor tetemes, 600 dolláros költsége az Amerikába vándorolt rábatótfalusiak adakozásából jött össze. A környéken ez volt az első hősi emlékmű.

90 éve, 1933. aug. 2. és 15. között tartották Gödöllőn a IV. Jamboree-t (nemzetközi cserkésztalálkozó). Jelen volt 54 ország 25.792 cserkésze,

és maga lord Baden-Powell, a cserkészlet létrehozója is. A szentgotthárdi 29 fős csapat a parancsnokuk, Ravasz Endre vezetésével sikeresen vett részt az eseményen. Táborhelyük előtt kaszagyári kaszákból készítettek hatalmas bejárati kaput, mellyel elnyerték a találkozó nagy zászlószalagját.

40 éve, 1983. aug. 6-án Lékai László bíboros, esztergomi érsek a 800 éves jubileum alkalmából a Nagyboldogasz-

szony templomban ünnepi szentmisét celebrált, melyen részt vettek a ciszterci rend képviselői Rómából, Heiligenkreuzból, Lilienfeldből, Stefán László eisenstadti megyés püspök és Jozef Smejmaribori segédpüspök.

40 éve, 1983. aug. 20-án Szentgotthárd nagyközséget ünnepi keretek között avatták várossá. A 8 órakor kezdődő alakuló városi tanácsülés megerősítette tisztségében Szabó László tanácselnököt, Bartakovics Ferenc elnökhelyettest és Dolgos Jánosné VB-titkárt. Az épület falán felavatták a 800 éves Szentgotthárd feliratú emléktáblát. 9 órakor került sor a Rába gyár alapkövének letételére. A

10-kor kezdődő ünnepi nagygyűlésen Németh Károly, az MSZMP KB titkára mondott beszédet. A várkerti kulturális

program keretében két, ez alkalomra készült műalkotás is felhangzott: Balázs Árpád – Gyárfás Endre kórusműve és Cs. Nagy István: Szentgotthárdi fények c. verse. A szabadtéri színpadon fellépett a körmendi Béri Balog Ádám Táncegyüttes, a Művelődési Központ fúvószenekara és a

szakonyfalui nemzetiségi kultúrcsoport. Másnap felavatták a felújított sportpályát, majd autós ügyességi verseny zajlott a Szentgotthárd-Apátistvánfalva-Szalafő-Őriszentpéter-Máriaújfalu-Szentgotthárd útvonalon.

35 éve, 1988. aug. 31-én hunyt el Sárváron Kránitz József (sz. Gasztony, 1919. 11. 21.). Városunkban érettségizett. 1947-től a telekkönyvi hivatalban, 1951-től a tanácson dolgozott, eközben elvégezte a jogi egyetemet. 1967-69-ben tanácselnökként szorgalmazta Szentgotthárd várossá fejlesztését. Később Körmendre, majd Sárvárra helyezték. Kívánsága szerint Szentgotthárdon temették el.

20 éve, 2003. aug. 1-3. közt rendezték meg először a Szentgotthárdi Történelmi Napokat. Az egyre népszerűbb rendezvénysorozatban ismétlődő elemek a látványos hadi játékok, helytörténeti kiállítás megnyitása, kosztümös felvonulás, fú-

vószenekari találkozó, színházi bemutatók, énekkarok, táncosok fellépése. A „csatafutásra” neves magyar sportolók, olimpiakonok mellett külföldről is egyre többen neveznek.

5 éve, 2018. aug. 20-án a város dr. Vargha Gábor halálának 70. évfordulójára emlékezve ünnepelt. A program a lokálpatrióta egykori házának (Kossuth Lajos u. 6.) falán elhelyezett emléktábla avatásával kezdődött, majd a Múzeumban a Vargha Gáborról készült könyv (szerzők: Katona Beáta, Csuk Ferenc) bemutatójával folytatódott. Neve elsőként került be városunk aranykönyvébe. A megemlékezés a neves politikus felújított sírjának megkoszorúzásával zárult. Az eseményen részt vett a Vargha család 5 tagja is.

5 éve, 2018. aug. 24-én hunyt el Hargitai Anna, Magna nővér. Rábakisfaludon (ma Máriaújfalu) született 1928-ban. Szentgotthárdon érettségizett, 1948-ban lépett be az Isteni Megváltó Leányai rendbe, amit 1950-ben feloszlattak. Itthon és a fővárosban fizikai munkákat végzett, tartotta a kapcsolatot rendtársaival. A műszaki

főiskola elvégzése után a Könnyűipari Minisztériumban dolgozott. A rendszerváltás után a fővárosi Szent Margit Gimnázium tanára, örökös igazgatóhelyettese lett. 1993-ban hazalátogatott a gimnázium centenáriumán szervezett öregdiák találkozóra. 2018 februárjában Mádl Dalma, a köztársasági elnök özvegye adta át neki a Parma fidei – Hit pajzsa díjat.

Összegyűjtötte:
Talabér Lászlóné

MOZIMŰSOR

OPPENHEIMER

augusztus 11. 18.00
augusztus 12. 19.00
augusztus 13. 18.00
augusztus 18. 18.00

szinkronizált amerikai élet-
rajzi dráma, történelmi film
– 2D
korhatár: 16

BARBIE

augusztus 12. 17.00
augusztus 13. 16.00
augusztus 19. 17.00
augusztus 20. 16.00

szinkronizált amerikai víg-
játék – 2D
korhatár: 12

A FÉLELEM FÉSZKE

augusztus 14. 19.00
augusztus 20. 18.00
szinkronizált amerikai hor-
rorfilm – 2D
korhatár: 18

GRAN TURISMO

augusztus 19. 19.00
augusztus 21. 19.00
augusztus 25. 19.00
augusztus 26. 19.00
augusztus 28. 19.00

szinkronizált amerikai ak-
ciófilm – 2D
korhatár: 12

TINI NINDZSA TEKNŐCÖK: MUTÁNS KÁOSZ

augusztus 26. 17.00
augusztus 27. 16.00

szinkronizált amerikai ani-
mációs akció-kalandfilm – 3D
korhatár: 12

MEG 2 – AZ ÁROK

augusztus 27. 18.00
szinkronizált amerikai ak-
ció-horrorfilm – 3D
korhatár: 16

További információk és online helyfoglalás:

www.csakanyimozi.hu

**HA MOZI, AKKOR SZENTGOTTHÁRD,
ÉS TÖBB, MINT FILMSZÍNHÁZ!**

**SZET – Intézi az egészséget! (Szentgotthárdi
Eszközkezelő és Településfejlesztő Kft.)**

Szlovén, magyar és horvát alkotók dolgoztak a 22. Nemzetközi Művésztelepen

Szentgotthárdon a Szlovén
Kulturális és Információs
Központban július 31-én
kezdődött meg és egy hétig
tartott a 22. Nemzetközi
Művésztelep.

Az idei alkotótáborban 10
művész vett részt. Szlovéni-
ából Király Ferenc, Göntér
Endre, Gregor Pratnekker,
Boštjan Kavčič, Horvátor-

szágból Mucko Željko, ha-
zánkából Csuta György, Fodor
Lengyel Zoltán, Kovács Fe-
renc, Gerics Ferenc szakmai
vezetésével. A szokásoknak
megfelelően két fiatal –
Papp Hajnal a Pécsi Tudo-

mánygyetem Művészeti
Karának a hallgatója és Pál-
csa Anna Laura a szombat-
helyi művészeti középiskola
diákja – is meghívást kapott.

A művésztelep szervezői:
a Magyarországi Szlovének
Szövetsége, Szentgotthárd
Város Önkormányzata és a
Lendvai Galéria-Múzeum.

A művésztelepület támo-
gatja a Határon Túli Szlové-
nek Hivatala, a Miniszterel-
nökség Egyházi és Nemzeti-
ségi Kapcsolatokért Felelős
Államtitkársága, valamint
a Szlovén Köztársaság Kul-
turális Közalapítványa és
Szentgotthárd Város Önkor-
mányzata.

A 22. Nemzetközi Mű-
vésztelep alkotóit augusztus
5-én meglátogatta Nataša
Pirc Musar, Szlovénia köz-
társasági elnöke és férje.

A Szentgotthárdon készült
alkotásokat novemberben
fognak bemutatni.

(Információ:
Magyarországi
Szlovének Szövetsége)

Egészségünkért, ismeretterjesztő sorozat (58.)

Diabetes ma: holisztikus szemlélet

A diabetes napjainkban a világon mindenhol népegészségügyi probléma. Az ismert betegek aránya eléri a népesség 7-10%-át, a prediabeteses illetve a fel nem ismert diabeteses száma is a becslések alapján ugyanannyi. Így a népesség 20-25%-a szenved valamilyen cukor-anyagcsere zavarban.

A cukorbetegség (Diabetes mellitus) szénhidrát anyagcsere zavar, melynek oka a hasnyálmirigy által termelt inzulin nevű hormon hiánya, vagy a szervezet inzulinnal szembeni érzéketlensége-inzulinrezisztencia, esetleg mindkettő.

A 2-es típusú diabetes: az összes diabetes 90%-át teszi ki, jellemzője az inzulinrezisztencia, mely társulhat csökkent inzulintermeléssel. Elsődleges oka genetikai, illetve az életmód. További okai: cukorbetegség előfordulása elsőfokú rokonnál, 40 feletti életkor, túlsúly vagy elhízás, has típusú elhízás, magasvérnyomás.

A 2-es típusú diabetes több mint szénhidrát anyagcsere zavar, szív- és érrendszeri megbetegedés, gyulladásos folyamat magas vércukor mellett, ill. zsíryanagcserezavar is társul hozzá.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2022-es adatbázisa alapján az ischaemiás szívbetegség a második leggyakoribb halálok férfiak esetében, a daganatos megbetegedések után, nőknél viszont első helyen áll. Az érlemeszesedés okozta szív- és érrendszeri betegségek megelőzhetőek lennének az ismert rizikófaktorok kezelésével.

A szív-érrendszeri rizikófaktorokat két csoportba sorolhatjuk, a nem befolyásolható és a befolyásolható rizikótényezők. A nem befolyásolható tényezők: genetikai adottság, előrehaladott életkor és a férfi nem. Befolyásolható rizikótényezők a túlsúly, elhízás, a mozgásszegény életmód,

magasvérnyomás, magas vérzsír szint, cukorbetegség, az élvezeti szerek: dohányzás és alkoholfogyasztás, pszichoszociális stressz.

A rizikófaktorok közül kiemelném az elhízást, amely súlyos probléma ma Magyarországon, a világ élvonalában, a negyedik helyet foglalja el, Európában az első helyen áll hazánk a népesség 30%-a túlsúlyos vagy elhízott.

Az elhízás megállapításának módszerei közül a BMI (Body Mass Index-Testtömegindex, derékcsípő hányados ill. bőrredő vastagság, ultrahang és CT vizsgálatok is használhatóak. BMI kiszámítása a testsúly (kg-ban) és a testmagasság négyzetének (m) a hányadosa.

A BMI alapján normál testsúllynak számít a 18,5-25 közötti érték, 25-30: túlsúly, 30-35: I fokú elhízás, 35-40: II. fokú elhízás, 40 feletti

BMI III. fokú súlyos elhízást jelent.

Minden 4-5-dik gyermek, a felnőtt lakosság 2/3-a (háromból két fő) túlsúlyos, vagy elhízott hazánkban. Egyre nagyobb a veszélyesen elhízottak aránya is (40 feletti BMI) a lakosság körében. Az elhízás krónikus betegséget jelent, melynek számos kö-

vetkezménye lehet, például agyi-érkatasztrófa, koszorúér-betegség, cukorbetegség, epekő, sérvek, ízületi gyulladás, daganat, visszértágulat, munkaképtelenség.

Az elhízást kezelni kell, életmódbeli változtatásra van szükség, melyet 70%-ban az étkezés, 30%-ban a mozgás befolyásol. A testsúly 15%-os csökkentése diabetesben betegségmódosító hatással bír. A táplálkozás során fontos a telített zsírsavak kerülése, a szárnyasok, hal, zöldségfélék, olajos magvak fogyasztása „okos tányér” módszer alapján.

A mozgásterápia az életmódváltozás másik fő eleme. Ajánlott az életkornak és edzettségi állapotnak megfelelően, az aerob mozgásforma: kerékpározás, tempós séta, kocogás, futás, tenisz.

A további rizikófaktorok kezelése, úgymint magasvérnyomás, magas vérzsírok az élvezeti szerek fogyasztásának mérséklése, a dohányzás elhagyása is fontos a szív- és érrendszeri szövődmények, cukorbetegség megelőzésében.

Az irányelvekben megfogalmazott értékek, illetve a céltartományok elérése a kezelés és beteg gondozás során elengedhetetlen. Cukorbetegeknek a HbA1C céltartomány 6-8%, életkor és társbetegségek függvényében. Magas vérnyomás esetén a 120-130Hgmm systolés, 80-90Hgmm diastolés vérnyomás, vérzsírok esetében kardiovaszkuláris rizikó becslés alapján az LDL célértéke: 1,4mmol/l (igen nagy) -1,8mmol/l (nagy)-2,6mmol/l (mérsékelt rizikó).

A cukorbetegség kezelésében napjainkban több gyógyszer csoport is elérhető, amelyek szív- és vesevédő hatással is rendelkeznek és segítenek a testsúly csökkentésében. A terápiaválasztásnak korai, egyénre szabott és több rizikófaktorra kiterjedőnek kell lennie, holisztikus szemléletre van szükség. Az egyensúly megtalálása csak közös együttműködéssel valósítható meg, melyhez a csapatmunka és a támogató családi háttér is elengedhetetlen.

A célértékek elérésével és megtartásával a cukorbeteg is teljes értékű minőségi életet élhet.

Dr. Koka Katalin
belgyógyász szakorvos

Régi orvosi műszerek kiállítása

Régi orvosi műszerekből, berendezésekből, bútorokból rendeztek állandó kiállítást a szentgotthárdi Rendelőintézet földszinti folyosóján. A kiállítás létrejöttét a helyi múzeum tárgyakkal – többek között az egykori szülőotthon fémtábláival – segítette.

Patinás régi fémszekerényben sorakoznak a régi orvosi eszközök, műszerek: a lepedőcsipesz, az oszcillométer, az üveg fecskendő, a kémcsőfogó, a Petri-csésze, a csont-csípő, a tūsterilizáló, a védőnői diavetítő, a cvikker, a vizelet-fajsúlymérő és a kocher, hogy csak néhány érdekességet említsünk a sok közül. A tárlatban egy régi vizsgálószék és egy

mérleg is helyet kapott. Az eszközök jó részét néhány évtizeddel ezelőtt még használták a gyógyításban, illetve a diagnosztikai munkában.

Dr. Klósz Beáta intézményvezetőt, a kiállítás ötletgaz-

dáját kérdeztük a minitárlat kapcsán: Néhány éve az önkormányzati hivatalban volt egy tematikus kiállítás, amelyhez a Rendelőintézet is kölcsönzött régi orvosi eszközöket. A kiállítás

végén ezek visszakerültek hozzánk, szépen bedobozolva. Akkor jött az ötlet, hogy jó volna kiállítani ezeket a tárgyakat, amelyek a napi használatból kikoptak ugyan, de szépek és érdekesek.

Az orvosi eszközök mellett egy 1943-as orvosi könyv is része a tárlatnak, amelyet – csakúgy, mint a cvikkert – kollégák adták kölcsön a kiállításra. Talán a cvikker lehet a gyűjtemény legrégibbi darabja, ez a huszadik század elejére repíti vissza a szemlélődőt, de kuriózum a szülőotthon két táblája is, amely azt is jelzi: a Rendelőintézet közelében egykor szülőotthon is működött.

(t. m.)

Sikeres évet zártak a tekések

Sikeres évet zártak a szentgotthárdi tekézők. A Szuperligás együttes hatodik lett, az ifjúsági gárda első, az NB II-es pedig második, és feljutott.

A hatodik helyen zárta a férfi teke Szuperligát a Szentgotthárdi VSE szakosztálya. Az őszi szezon után még a hetedik helyen állt Tróbert József együttese, a sárga-kékek tehát egy pozíciót javítottak tavasszal. A Szentgotthárd ifjúsági csapata pedig egészen kiválóan szerepelt, a fiatalok ugyanis megnyerték az ifibajnokságot. És akkor még nem említettük az NB II-es Szentgotthárd II-t, Cserpnyák Árpád együttese második lett, és feljutott az NB I-be.

– A tavaszi szezonunk sokkal jobban sikerült, ősszel csak hat, míg tavasszal tíz pontot gyűjtöttünk – mondta Tróbert József, a Szentgotthárd edzője. – Ha ősszel is hasonlóan szerepeltünk volna, akkor most a negyedik

helyen zárjuk a bajnokságot. De mivel a csapat nagyon fiatal, hullámozó volt a teljesítményünk. A játékosokban megvan a képesség a fejlődésre, a jobb eredményre. Az együttes nagy részét szentgotthárdiak alkotják, a kezdőcsapat hat játékosából négy-öt is helyi tekéző. Ezzel együtt is tény, hogy a nálunk sokszor nagyobb költségvetésű együtteseket nagyon nehéz lenne megelőzni. Tavasszal a legjobb az utolsó fordulóban lejátszott, Kaposvár elleni idegenbeli meccs sikerült, szép győzelemmel zártuk a bajnokságot. Nagyon nagy fát dobtunk egy bombaerős Kaposvár otthonában, így jó szájjal fejeztük be az idényt. Egyénileg senkit sem szeretnék kiemelni a tavaszi teljesítmény alapján, valamennyi játékos fája ja-

vult, miként a csapatfánk is több lett. Ami a jövőt illeti, máris van változás a játékoskeretünkben. Cserpnyák Martin az osztrák bajnok Neukirchenhez szerződött, míg Borsos Bence és Járfás László a Zalaegerszegi TK-tól érkezett hozzánk. Örömteli és óriási dolog, hogy ifjúsági csapatunk megnyerte a bajnokságot, miként, hogy NB II-es gárdánk ősszel már az NB I-ben szerepelhet. Utób-

bi csapatunkhoz Németh László érkezett Halogyról. Visszatérve Szuperligás csapatunkra: július közepén kezdtük a felkészülést, részt vettünk a Könye Róbert emléktornán, játszottunk Győrött a női aranyérmessel, és elutaztunk Ausztriába az osztrák bajnok Neukirchenhez is, és még további meccsek is tervben vannak.

Információ: Szentgotthárdi VSE Teke Szakosztálya

Rendhagyó kiállításon emlékeztek meg a város két díszpolgáráról

Már hagyomány, hogy a Szentgotthárdi Történelmi Napok előestéjén kiállítást nyitnak a városban. Az idén a Honismereti Klub, a Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum és a Szentgotthárdi Nyugdíjas Egyesület szervezésében a Színház aulájában a két díszpolgár, néhai Csuk Ferenc és Herczeg János emlékét idézték meg.

A Színház aulájába kitehettek volna a megtelt táblát, családtagok, barátok, ismerősök és ismeretlenek is eljöttek a rendhagyó kiállításra.

felejtjük el soha, ugyanúgy azt sem, hogy mennyi tudást kaptunk Csuk Ferencről, aki a maga határozott, ugyanakkor kimért módján belopta magát

Csuk Ferenc Szentgotthárd című versét Horváth Tiborné, a Móra Ferenc Városi Könyvtár igazgatója mondta el, majd Huszár Gábor polgármester köszöntötte az egybegyűlteket, kiemelve, hogy nagy megtiszteltetés két olyan emberről beszélni, mint Csuk Ferenc és Herczeg János, akik példát mutatva mindenki előtt jártak. „Két olyan lokálpatrióta személyről szól az emlékkiállítás, akik teljes odaadással dolgoztak Szentgotthárdért: Herczeg János nélkül például nem lenne ilyen aktív civil élet a városban, elég, ha csak a nyugdíjas klub szerteágazó tevékenységére – a kártyaklub, kézimunka szakkör, tánccsoport, énekkar létrejöttére, a közös kirándulások, ünnepek szervezésére is gondolunk. Herczeg János humorát sem

mindenki szívébe. Ritka dolog, hogy egy város egyszerre két a közelmúltban elhunyt díszpolgárának állíthat ilyen emléket.

A beszéd után a kiállítás emlékkönyvébe Huszár Gábor tette az első bejegyzést, és erre kérte a jelenlévőket is.

Csörnyi Zoltánné, a Szentgotthárdi Civil Fórum elnökségi tagja a két díszpolgár sokoldalú életútját ismertette, hangsúlyozva, hogy Csuk Ferenc és Herczeg János te-

vékeny, különleges személy volt, érdeklődve, határtalan bölcsességgel szemlélték az életet, valamint a körülöttük zajló eseményeket. (Csörnyi Zoltánné a Vöröskereszt helyi szervezeténél dolgozott, amikor kapcsolatba került mindkettőjükkel, később a nyugdíjas szervezet alelnökeként is szorosan együttműködött Herczeg Jánossal.)

„Két tartalmas életút tárul most az érdeklődők elé, hiszen Csuk Ferenc meghatározó alakja volt a helytörténeti munkának, valamint a város kulturális és művészeti életének, tanulmányai, szépirodalmi kötetei és képzőművészeti alkotásai is maradandók. Számos kiállításon mutatkozott be a városban és máshol is. A szentgotthárdi TV-ben írt és szerkesztett műsorai is nagyban hozzájárultak Szentgotthárd múltjának és érté-

25 éven át. Élete alkonyán is még tevékeny volt, esernyőket javított otthonában.

Csörnyi Zoltánné megköszönte a kiállítás szervezőinek munkáját, majd meglepetésként Csuk Ferenc unokái, Emília és Cecília zongorán és fuvolán játszottak.

Ezek után Károly Andrea, a könyvtár és múzeum munkatársa bejelentette: két rövid részletet vetítenek a Gotthard TV portréműsorából. Ha csak percekre is, de újra köztünk lehetett Csuk Ferenc és Herczeg János. A kiállítás augusztus 20-ig nyitva lesz.

Az érintett két család nevében Herczeg János lánya, Zsuzsa, megköszönte a kiállítók munkáját, virágcsokrot adott át Molnár Piroskának, Horváth Zsuzsának és Csörnyi Zoltánnának.

(t. m.)

Fotó: M. P. Pint Ferenc